

Gräsö skärgård - ett spännande alternativ till Grepen

För den som passerar Öregrund på väg norr- eller söderut finns en alternativ led till Öregrundsgrepen och farleden söderut mot Svartklubben. Genom att gå på Gräsö ostsida kan man få en skyddad inomskärs farled genom en orörd skärgård med fantastisk natur. Längden är ca 20 nm.

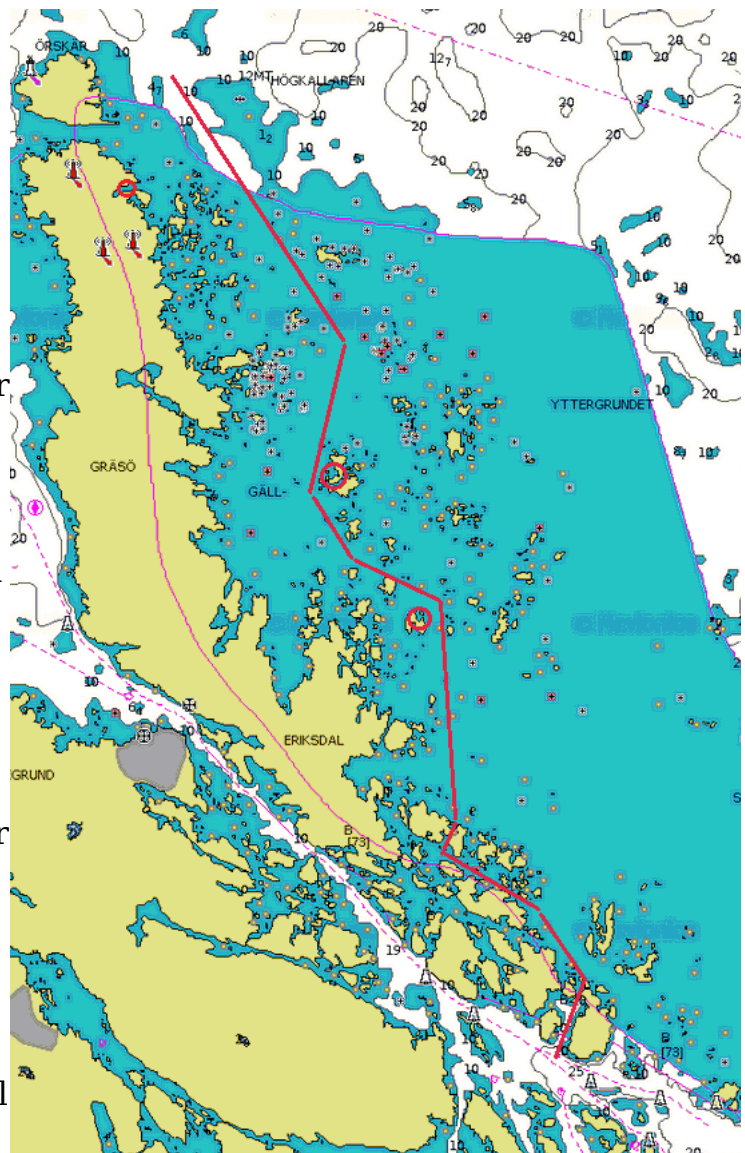
Gräsö skärgård kan med viss rätt betraktas som farlig och visst är det en skeppskyrkogård. Fartyg på väg sydvart mot Södra Kvarnen kunde lätt hamna i svårigheter om man inte kunde bestämma sin position. Sedan dess har fyren på Örskär kommit till och fyrskeppet Grundkallen har ersatts med en kausunfyr vilket har underlättat navigationen i området. Nu har även GPS tillkommit vilket gett helt nya möjligheter till säker navigation.

Sjökorten och djupmätningar öster om Gräsö är gjorda på sent 1800- och tidigt 1900-tal men har nu kompletterats med hjälp av flygfoton vilket gör att strandlinjer och områden med djup mindre än 3 m finns inritade och det finns även 6 m kurvor.

Det finns en enkel led genom skärgården på Gräsö ostsida, se bild 1. Leden ansluter i syd till farleden mellan Öregrund och Svartklubben vid västmärket sydväst om Vässarö. Farleden kommer ut i norr i höjd med och ost om Örskär. Från den positionen är det sedan enkelt fortsätta norrut. Om man kommer från norr bör man lägga ut en waypoint för att säkert angöra farleden.

Djupet i farleden är 10 - 20 m om man bara ser till att hålla sig utanför 6 m kurvan. Eftersom det inte finns några prickar så bör man använda GPS och då gärna med rutfunktionen med i förväg inmatade kurslinjer. Det finns några kummel och målade fläckar men de återfinns inte i några sjökort. Ett förslag på girpunkter kan hämtas på kretsens hemsida.

Den första delen (från söder) går i ett lättnavigerat sund där det också finns många möjligheter till natthamn vid någon av de många öarna.

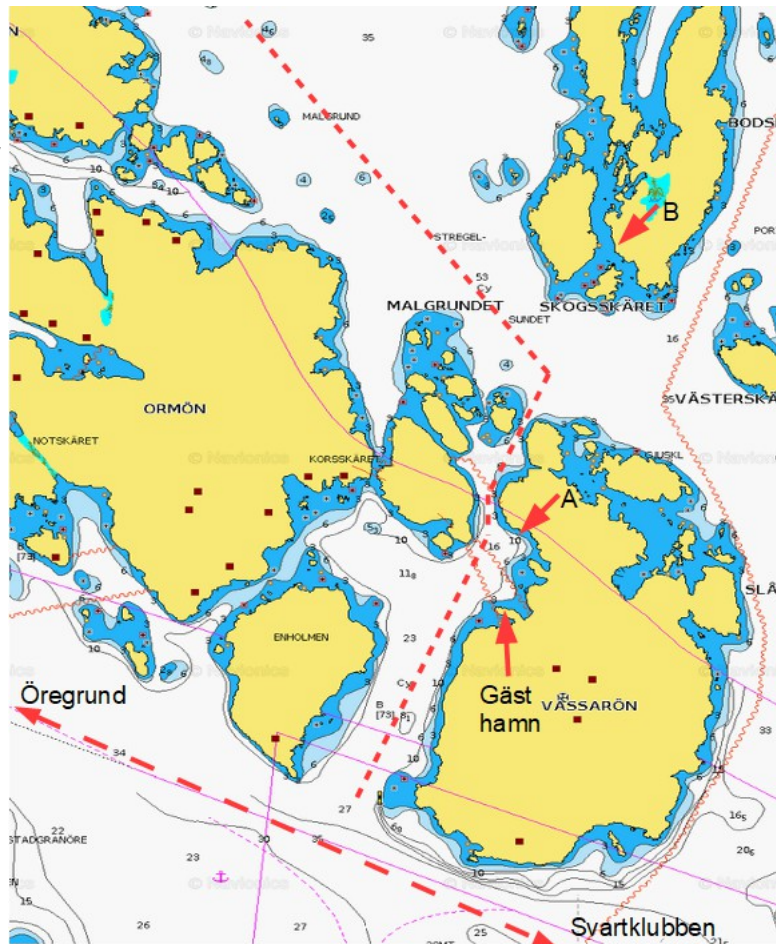
Bild 1: Översikt av farleden i sin helhet. Längden är ca 20 nm. De röda ringarna anger några goda natthamnar

Vässarö är scouternas ö. De har inrättat en gästhamn se bild 2. Där finns akterbojar och bergöglor att förtöja vid. Det finns en brygga till land där det finns toaletter, dusch och vatten. Strax norr om gästhamnen finns en naturhamn, markerad med A i bilden. Uppe på land finns toaletter, sopmajor och vatten. Man bör dock vara försiktig med dricksvattnet då det är en bristvara på ön.

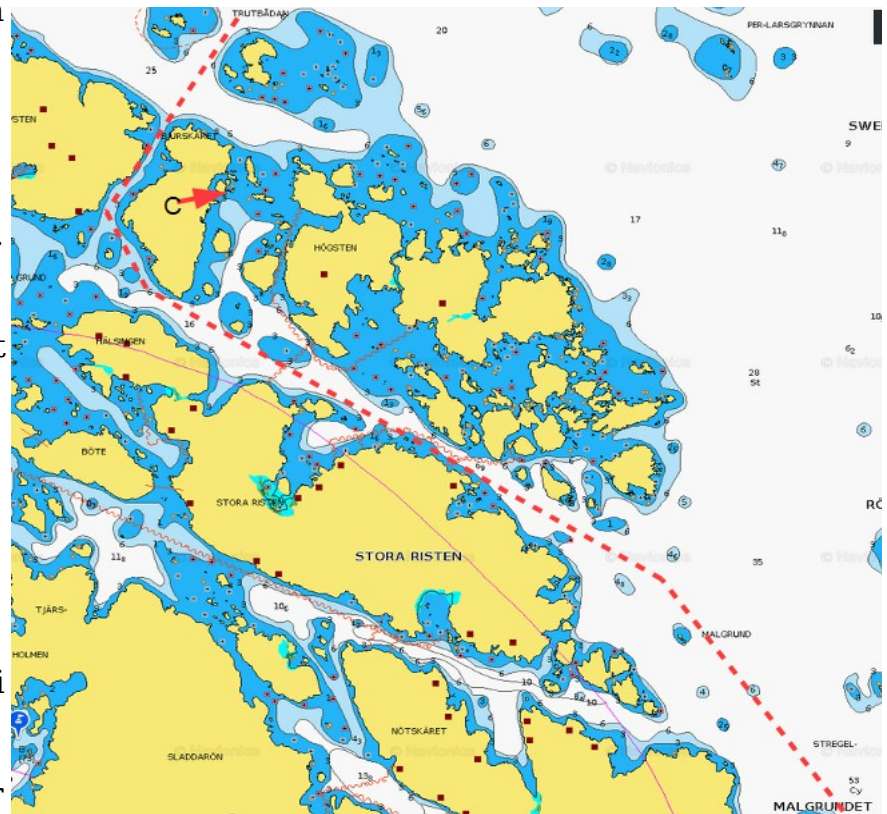
Har man barn och ungdomar ombord är Vässarö ett måste. Det finns vägar och vandringsstigar, välordnade äventyrsstigar, leder med frågor, olika typer av spel mm. På öns sydsida finns rester av fortifikationer från krigets dagar som kan vara spännande besöka om man kan hitta dem. De är väl dolda! Det är ofta mängder med ungdomar från hela världen som lever friluftsliv under några veckor på ön. Respektera att detta är deras ö!

En annan skyddad naturhamn finns mellan Bodskär och Skogsskär markerad med B i bilden. Man väljer det västra sundet in mellan öarna men se upp; mitt i sundet finns sten där djupet < 1 m. Man förtöjer mot land på Bodskär. Där finns toalett och sopmaja.

Väl ute i Stregelsundet fortsätter man mot nordväst, passerar norr om Malgrund och går in i sundet norr om Stora Risten, se bild 3. Det finns gott om möjligheter att lägga till vid land

Bild 2: Från Vässarö till Stregelsundet och Malgrund. För information om hamnlägen mm se texten

Bild 3: Stregelsundet till Bjurskär

eller ankra på svaj i vikarna. Det är en del trafik i sundet varför ankring mitt i sundet är olämpligt. Ett utomordentligt skyddat läge finns vid den lilla ön markerad C i bilden.

Man går sedan norrut i sundet mellan Rävsten och Bjurskäret. Den del av skärgården man möter här är svårnavigerad utan GPS. Skären är låga, saknar växtlighet och är svåra att se och identifiera. En del är lättare att se då de är helt vita av fågelträck medan andra är överspolade. Att segla utan GPS kräver en mycket uppmärksam navigation och noggrann kurshållning. GPS och i förväg inlagda kurslinjer och girpunkter förenklar mycket.

Man går nästan rakt norrut mot Jan Persgrynnan och passerar väster om Långbådstenarna, se bild 4. Väl i höjd med Rönnbådan passerar man syd om Rönnbådstenen. Håll ut från Rönnbådan i syd då det grundar ut från dess norra udde.

Man är nu i en del av skärgården med höga och skogbeväxta öar. Det finns djupt vatten mellan en del av öarna men det finns också grunda, bränningsfyllda områden.

När man har passerat Rönnbådan hållar man nära nog rakt norrut och passerar öster om Söderskär för att sedan passera nordvästvärt norr om Norrskäret. Vid Gränören väljer man lämpligen att passera sundet mellan de två öarna för att undvika bränningsområdet i väst. Man passerar sedan väst om Kullaskäret och fortsätter nordnordostvärt.

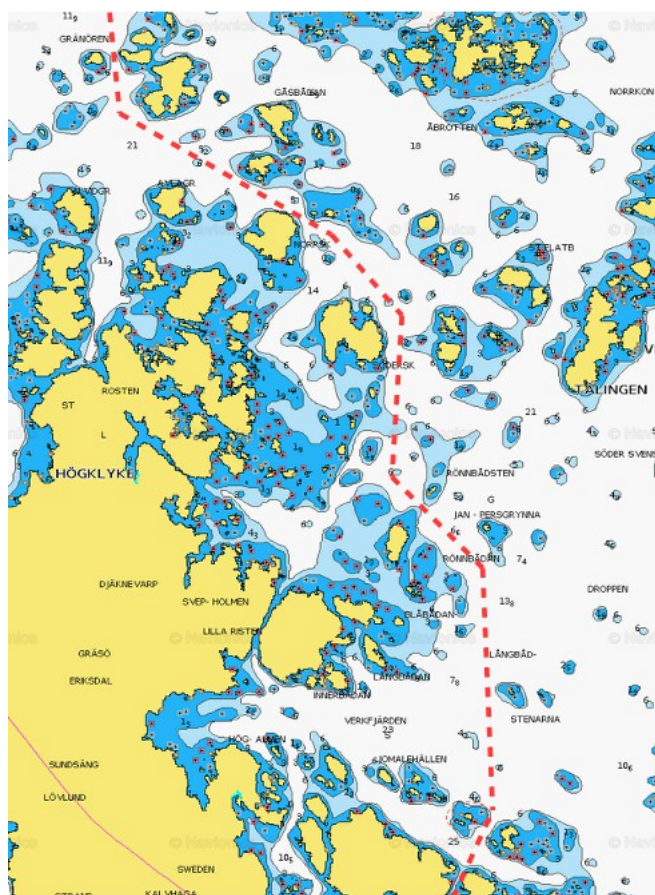

Bild 1. Från Bjurskäret till Gränören

Om man vill ha en skyddad natthamn så den lilla fladen på Kullaskärets västsida att rekommendera, märkt med D i bild 5. Det finns flera möjligheter till landförtöjning mot Kullaskäret. Bryggan längre in i viken är privat och bör undvikas. Det grundar även upp där. Om det är hårda nordliga vindar man kan antagligen förtöja mot land på vikens norra sida. Det finns även lä för nordlig vindar på Kullaskärets södra sida.

I denna norra del är skären återigen kala men höga vilket förenklar navigationen, bilden. Man styr nordnordostvärt upp mot Fluttuskären för att sedan styra nordvästvärt. Man har också hjälp av ett kummel som står på ett högt skär söder om skäret Skåpet. Detta kummel är bra när man angör leden från norr. Om man har för avsikt att runda Örskär bör man var observant på grundet Oron.

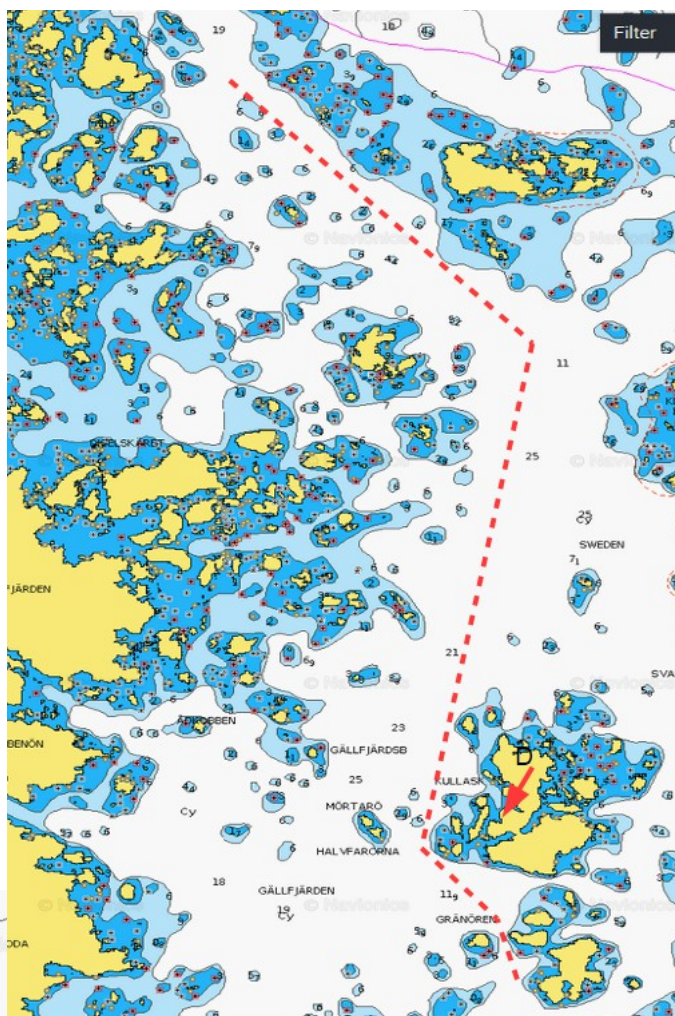
Fluttuskäret i skärgårdens norra del kan vara en naturupplevelse med stora släta hållar med fantastiska formationer. Det finns dock bara några få ställen

där man kan få landförtöjning med en djupgående båt. Om vill göra ett besök är man hänvisad till svajankring och jolle.

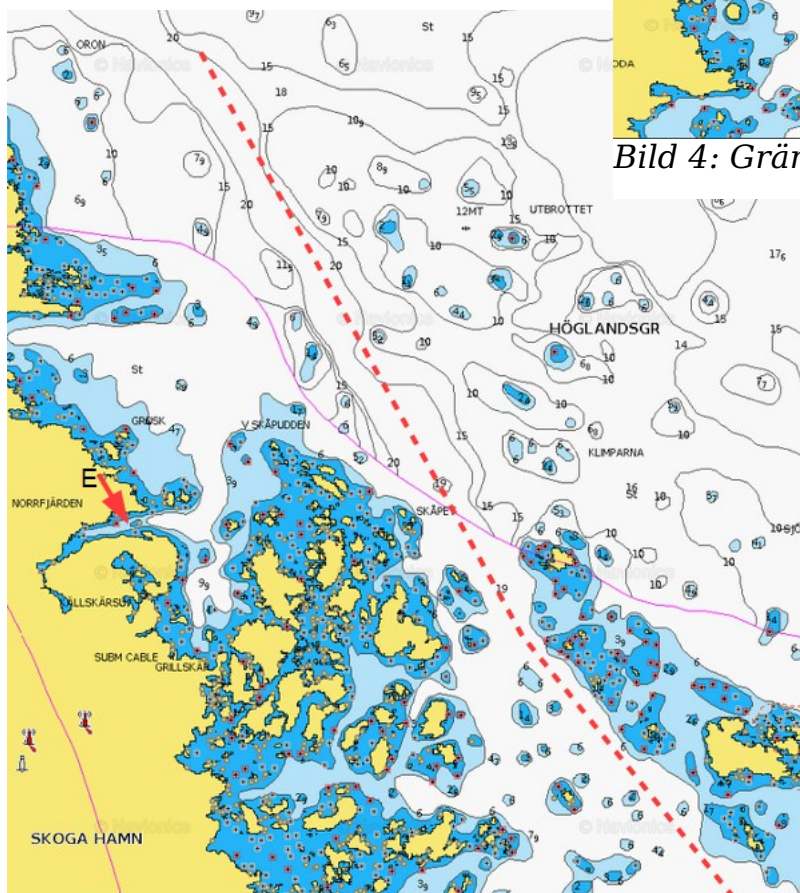
Om man avser att runda Örskär för att gå västerut bör man beakta grundet Oron och bränningarna syd därom som kan utgöra ett riskmoment.

På norra änden Gräsö östra sida finns den djupa viken Norrfjärden som ger skydd för i stort sett alla vinda, markerad med E, se bild 5. Den är mest lämplig för svajankring.

Kjell Pernestål

Bild 4: Gränören till Futtuskär

Bild 5: Från Fluttuskäret till Örskär

Vässarö – Örskär ost om Gräsö

Punkttabell

Punkt No	Lat	Lon	Bspk sid	Kommentarer
1	N 60° 15,00'	E 18° 40,55'	11	Start västpricken SV Vässarö
2	N 60° 15,68'	E 18° 41,16'	11	
3	N 60° 16,27'	E 18° 41,47'	11	
4	N 60° 17,26'	E 18° 40,00	11	
5	N 60° 18,19'	E 18° 36,95'	11	
6	N 60° 18,45'	E 18° 36,62'	11	
7	N 60° 19,20'	E 18° 37,42'	11	
8	N 60° 20,35'	E 18° 37,20'	10,11	
9	N 60° 21,18'	E 18° 36,39'	10	
10	N 60° 22,66'	E 18° 36,04'	10	
11	N 60° 23,55'	E 18° 32,98'	10	
12	N 60° 24,08'	E 18° 32,78'	10	
13	N 60° 24,30'	E 18° 31,87'	10	
14	N 60° 27,24'	E 18° 33,12'	10	
15	N 60° 28,28'	E 18° 31,60'	10	
16	N 60° 29,82'	E 18° 28,96'	10	
17	N 60° 31,35'	E 18° 27,62'	10	Angöring från norr. Varning för Oron